

ABSTRAKT

Tématem této diplomové práce je rozvoj komunikační kompetence žáka mladšího školního věku. Cílem výzkumu je analýza rozvoje komunikační kompetence žáka mladšího školního věku, konkrétně rozvoj lexikální a gramatické kompetence. Teoretická část obsahuje vymezení pojmů, které souvisí s komunikací. Dále se zabývá dětskou řečí a specifiky osvojování jednotlivých komunikačních prostředků, které tvoří komunikační kompetenci. Zmiňuje se o několika poruchách řeči, které mohou ontogenezi jazykových jevů provázet. Představuje několik metod zkoumání dětské řeči. Výzkum této práce se zabývá rozmanitostí slovní zásoby dítěte mladšího školního věku (zde konkrétně 2. ročníku ZŠ), vypočítané pomocí indexu TTR ratio. Předmětem výzkumu byla i složitost syntaktických struktur, reprezentována poměrem vět jednoduchých a souvětí v projevu. Data byla získávána audionahrávkami neřízených rozhovorů po dobu šesti měsíců, přičemž tři rozhovory byly spontánní a tři z nich byly na stejné téma s možností přípravy dítěte a oporou pracovního listu, který poskytoval možnou strukturu projevu. Rozhovory byly přepsány podle ortografické transkripce CHAT s modifikací týkající se zachování velkých písmen a interpunkce. Data z každého rozhovoru byla vyhodnocena zvlášť a následně porovnána mezi sebou a jejich výsledky byly porovnány s dosavadními výzkumy, které území Čech a Slovenska na toto téma proběhly. Z výzkumu vyplynulo, že období šesti měsíců nemělo na rozmanitost slovní zásoby ani užívání syntaktických struktur významný vliv, a pokud by měl mít prokázán vliv věku dítěte na tyto dva jevy, bylo by třeba zkoumat delší dobu.

KLÍČOVÁ SLOVA

Komunikační kompetence, dětská řeč, osvojování jazyka, komunikační prostředky, lexikální kompetence, slovní zásoba, gramatická kompetence